

**UCHWAŁA NR XX/162/2013
RADY GMINY SADLINKI**

z dnia 24 czerwca 2013 r.

w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadlinkach

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 9 lit. h i art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 594), art.16 ust.1, art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.)

Rada Gminy Sadlinki uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadlinkach stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Tracą moc:

- Uchwała Nr XVII/104/2004 Rady Gminy w Sadlinkach z dnia 2 sierpnia 2004 r. roku w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadlinkach,
- Uchwała Nr XXIV/233/2009 Rady Gminy w Sadlinkach z dnia 05 sierpnia 2009 roku w sprawie: zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadlinkach.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sadlinki.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Gminy Sadlinki

Jan Piskor

**STATUT
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SADLINKACH**

**Rozdział 1.
Postanowienia ogólne.**

§ 1.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach, zwany dalej „Ośrodkiem” jest jednostką organizacyjną Gminy Sadlinki prowadzącą działalność w formie jednostki budżetowej.
2. Ośrodek nie posiada osobowości prawnej i działa w imieniu oraz na rzecz Gminy Sadlinki.

§ 2.

1. Ośrodek obejmuje swoją działalnością teren gminy Sadlinki.
2. Ośrodek posiada siedzibę w Urzędzie Gminy w Sadlinkach ul. Kwidzyńska 12.
3. W strukturze organizacyjnej Ośrodka funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy z siedzibą w Sadlinkach ul. Kwidzyńska 9.

§ 3.

Ośrodek działa na podstawie:

1. uchwały Nr XII/53/90 Gminnej Rady Narodowej w Sadlinkach z dnia 12 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
2. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 594),
3. ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008r. Nr 223 poz. 1458 z późn. zm.),
4. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.),
5. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz. U. z 2006 r. Nr 139 poz. 992 z późn. zm.),
6. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 1228),
7. ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 z późn. zm.),
8. ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 nr 71 poz. 734 z późn. zm.),
9. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
10. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135),
11. ustawy z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (j.t. Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375)

12. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.),
13. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (j.t. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.),
14. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 z późn. zm.),
15. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz.267),
16. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 330),
17. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),
18. innych aktów prawnych nakładających wykonanie zadań na Ośrodek,
19. innych przepisów dotyczących Ośrodka i jednostek budżetowych,
20. niniejszego Statutu zatwierdzonego przez Radę Gminy Sadlinki.

§ 4.

Ośrodek wykonuje:

1. zadania własne o charakterze obowiązkowym realizowane w zakresie pomocy społecznej oraz inne zadania własne gminy stosownie do zasad ustalonych przez Radę Gminy Sadlinki,
2. zadania pomocy społecznej zlecone z zakresu administracji rządowej,
3. zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
4. zadania w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
5. zadania własne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
6. zadani własne z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
7. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z rządowych programów wspierania rodziny,
8. inne zadania nałożone przepisami ustaw i aktów prawnych.

§ 5.

1. Bezpośredni nadzór nad działalnością Ośrodka oraz nad realizacją zadań własnych gminy sprawuje Wójt Gminy Sadlinki.
2. W sprawach zleconych gminie nadzór nad działalnością Ośrodka sprawuje Wojewoda Pomorski za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

§ 6.

1. Na czele Ośrodka stoi Kierownik, który jest odpowiedzialny za całokształt działalności.
2. Kierownika zatrudnia i zwalnia Wójt Gminy Sadlinki.
3. Uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do Kierownika Ośrodka sprawuje Wójt Gminy.
4. Kierownik Ośrodka nawiązuje i rozwiązuje stosunek pracy z podległymi mu pracownikami zgodnie z Kodeksem Pracy oraz odpowiada za właściwe wykonywanie powierzonych zadań.

Rozdział 2. **Cele i zadania Ośrodka.**

§ 7.

Celem działalności Ośrodka jest:

1. umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
2. wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspakajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
3. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

§ 8.

1. Zadania Ośrodka z zakresu pomocy społecznej polegają w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

2. Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym z zakresu pomocy społecznej należą:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- 2) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej,
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie odrębnych przepisów,
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- 10) praca socjalna,
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- 13) dożywianie dzieci,
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,

- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
  - 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
  - 17) utrzymanie ośrodka, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
  - 18) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
3. Do zadań własnych Ośrodka należą:
- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
  - 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
  - 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
  - 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
  - 5) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Kwidzynie w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.
4. Do zadań zleconych Ośrodka z zakresu administracji rządowej należą:
- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
  - 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
  - 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
  - 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
  - 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej;
  - 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

§ 9.

Do zadań Ośrodka z zakresu świadczeń rodzinnych należy w szczególności:

1. Przyznawanie i wypłacanie:

- 1) zasiłków rodzinnych oraz dodatków do zasiłków rodzinnych z tytułu:
  - a) urodzenia dziecka,
  - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
  - c) samotnego wychowywania dziecka,
  - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
  - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
  - f) rozpoczęcia roku szkolnego,
  - g) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,

- 2) jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3) świadczeń opiekuńczych:
  - a) zasiłków pielęgnacyjnych,
  - b) świadczeń pielęgnacyjnych,
  - c) specjalnych zasiłków opiekuńczych,
2. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
3. Opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne albo specjalny zasiłek opiekuńczy.

§ 10.

Do zadań Ośrodka z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów należy:

1. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
2. Podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenie postępowań i wydawanie w tych sprawach decyzji.
3. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

§ 11.

Do zadań Ośrodka z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy:

1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:
  - 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
  - 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
  - 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
2. Obsługa organizacyjno – techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego.

§ 12.

Do zadań własnych Ośrodka z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej należy:

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
  - 1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - 2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - 3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie:
  - 1) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
  - 2) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

- 3) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o których mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające.
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich również w wersji elektronicznej Wojewodzie Pomorskiemu.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
8. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 12 m-cy z tytułu nieponoszenia opłat przez rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

§ 13.

Ośrodek realizuje, nalicza i wydaje decyzje administracyjne z zakresu dodatków mieszkaniowych.

§ 14.

Do zadań zleconych Ośrodku z zakresu administracji rządowej należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez Wojewodę.

§ 15.

1. Dodatkowo do zadań Ośrodku należą:

- 1) współdziałanie z prowadzącymi działalność społeczną organizacjami pozarządowymi, organizacjami pożytku publicznego, kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi w celu realizacji określonych zadań z zakresu pomocy społecznej,
  - 2) współpraca z organami administracji rządowej oraz samorządowej na szczeblu gminy, powiatu i województwa, urzędami, instytucjami i organizacjami społecznymi, Kościołem Katolickim i innymi Kościołami i związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, sądami, prokuraturą, komornikami, pracodawcami, osobami fizycznymi i prawnymi oraz innymi podmiotami realizującymi cele i zadania z zakresu zadań określonych w statucie Ośrodka i wynikających z przepisów prawa.
  - 3) wytaczanie w uzasadnionych przypadkach na rzecz obywateli powództw o roszczenia alimentacyjne;
  - 4) kierowanie wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych w odrębnych przepisach.
  - 5) sporządzanie sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań i przekazywanie ich organom nadrzędnym, również w formie dokumentów elektronicznych, z zastosowaniem systemów teleinformatycznych.
2. Ośrodek w ramach swojej działalności może realizować projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Rozdział 3.

Gospodarka finansowa Ośrodka.

§ 16.

1. Zasady działalności finansowej Ośrodka regulują przepisy cytowane w § 3 pkt. 16 i 17 Statutu.
2. Kierownik Ośrodka przedkłada corocznie plan finansowo – rzeczowy wraz z kalkulacją na dany rok kalendarzowy do Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku oraz Urzędu Gminy w Sadlinkach.
3. Środki na realizację i obsługę zadań własnych pochodzą z budżetu gminy i z dotacji na realizację zadań własnych.

4. Środki na realizację i obsługę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zapewnia budżet państwa.

§ 17.

Podstawą gospodarki finansowej Ośrodka jest plan finansowy odzwierciedlający bilans potrzeb na świadczenia rodzinne, świadczenia związane z funduszem alimentacyjnym, na świadczenia pomocy społecznej w tym na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodzin i pieczy zastępczej, realizacji projektów unijnych, utrzymanie Ośrodka oraz innych powierzonych do realizacji zadań.

§ 18.

Kierownik Ośrodka przedstawia Radzie Gminy w Sadlinkach coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

§ 19.

1. Ośrodek posiada odrębny rachunek bankowy w Banku Spółdzielczym w Kwidzynie Oddział w Sadlinkach.
2. Ośrodek posiada wyodrębniony rachunek bankowy w Banku Spółdzielczym w Kwidzynie Oddział w Sadlinkach, na który komornik sądowy przekazuje wyegzekwowane kwoty od dłużników alimentacyjnych.
3. Ośrodek posiada wyodrębniony rachunek bankowy w Banku Spółdzielczym w Kwidzynie Oddział w Sadlinkach na potrzeby realizacji projektów dofinansowywanych ze środków Unii Europejskiej.
4. Ośrodek posiada wyodrębniony rachunek bankowy w Banku Spółdzielczym w Kwidzynie Oddział w Sadlinkach na prowadzenie depozytów.
5. W razie potrzeby mogą być tworzone inne rachunki bankowe.

Rozdział 4. Organizacyjna Ośrodka.

§ 20.

1. Kierownik organizuje pracę Ośrodka, podejmuje decyzje w sprawach kadrowych i merytorycznych należących do zadań Ośrodka oraz odpowiada za politykę społeczną na obszarze gminy.
2. Kierownik Ośrodka wydaje decyzje administracyjnie z zakresu wykonywania zadań własnych i zleconych z upoważnienia Wójta Gminy.
3. Wójt Gminy Sadlinki udziela kierownikowi Ośrodka pełnomocnictwa do składania oświadczeń woli w imieniu Gminy w zakresie działalności kierowanej jednostki, zaciągania zobowiązań w imieniu Gminy w ramach planu finansowego Ośrodka, reprezentowania Gminy przed sądami, organami administracji publicznej, organami egzekucyjnymi we wszystkich postępowaniach sądowych, administracyjnych i egzekucyjnych związanych z działalnością Ośrodka; udzielania dalszych pełnomocnictw w wymienionym zakresie pracownikom Ośrodka, radcom prawnym lub adwokatom.
4. Szczegółowy zakres czynności i obowiązków dla kierownika Ośrodka ustala Wójt Gminy Sadlinki.
5. Szczegółowy zakres czynności i obowiązków pracowników Ośrodka ustala Kierownik.
6. Kierownik Ośrodka wydaje zarządzenia dotyczące funkcjonowania Ośrodka.
7. Strukturę organizacyjną Ośrodka określa kierownik w regulaminie organizacyjnym.

§ 21.

1. Szczegółowe zasady dotyczące praw i obowiązków pracowników, a także zasady wynagradzania, określa ustawa o pracownikach samorządowych, ustawa o pomocy społecznej, przepisy prawa pracy oraz regulamin wynagradzania ustalony przez kierownika Ośrodka.

2. Szczegółowe zasady dotyczące porządku wewnętrznego określa regulamin organizacyjny ustalony przez kierownika Ośrodka.

Rozdział 5.
Postanowienia końcowe.

§ 22.

1. Zmiany w Statucie Ośrodka wprowadza się w trybie właściwym dla jego uchwalenia.
2. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Statucie mają zastosowanie przepisy powszechnie obowiązujące.